

Wacław Miodek

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Demokracja i grzeczność we współczesnym języku szwedzkim

Demokracja i grzeczność we współczesnym języku szwedzkim

Streszczenie: Autor artykułu stawia sobie za cel omówienie pojęcia demokracji językowej oraz przedstawienie kilku znaczących przejawów grzeczności językowej we współczesnym języku szwedzkim. Zjawisko demokracji językowej zostało zobrazowane na przykładzie formuł powitań i pożegnań oraz form adresatywnych w języku szwedzkim. Pojęcie grzeczności językowej zanalizowano na przykładzie użycia form trybu rozkazującego i jego ekwiwalentów oraz na formach podziękowań. Zaprezentowanie w artykule zjawiska językowe świadczą jednoznacznie o stawianej tezie o istnieniu demokracji językowej w języku szwedzkim, a zarazem są jednoznacznie interpretowane jako zachowania grzecznościowe i grzeczne. Oba te zjawiska winny być uwzględniane przez obcokrajowców w kontaktach prywatnych ale i służbowych. Ich użycie świadczy o dobrej znajomości języka, kultury, zwyczajów i obyczajów danego społeczeństwa i pociąga za sobą akceptację, uznanie i odpowiednie pozytywne traktowanie ze strony rodzimych użytkowników języka.

Słowa kluczowe: demokracja językowa, grzeczność językowa, formy powitań, formy pożegnań, formy adresatywne, formy podziękowań

Demokratie und Höflichkeit in der gegenwärtigen schwedischen Sprache

Zusammenfassung: Der Autor des Beitrages setzt sich zum Ziel den Begriff „sprachliche Demokratie“ zu erklären und einige Beispiele für die sprachliche Höflichkeit im modernen Schwedisch darzulegen. Die Erscheinung „sprachliche Demokratie“ wurde am Beispiel der Begrüßungs- und Abschiedsformeln und der Anredeformen im Schwedischen verdeutlicht. Die sprachliche Höflichkeit wurde am Gebrauch des Imperativs und seiner Aquivalente und an Danksagungen mit Beispielen belegt. Die im Beitrag präsentierten sprachlichen Erscheinungen zeugen eindeutig von der Richtigkeit der gestellten These, dass sie im heutigen Schwedisch existieren und als höflich zu interpretieren sind. Beide oben genannten Sprachphänomene sollten von Ausländern während privater wie dienstlicher Kontakte gebraucht werden. Ihre Anwendung ist ein Beweis für die gute Kenntnis der Sprache, der Kultur und der Sitten und Bräuche der jeweiligen Sprachgemeinschaft und reflektiert sich in Akzeptanz, Anerkennung und entsprechender positiver Betrachtungsweise seitens der schwedischen Muttersprachler.

Schlagwörter: Demokratie und sprachliche Höflichkeit, Begrüßungs- und Abschiedsformeln, Anredeformen, Danksagungsformen

Democracy and Politeness in Contemporary Swedish

Abstract: The author of this article aims at discussing the notion of linguistic democracy and presenting several significant manifestations of linguistic politeness in contemporary Swedish. The phenomenon of linguistic democracy has been illustrated using the examples of greeting and parting formulas, and addressative forms in Swedish. The term of linguistic politeness has been analysed on the examples of the usage of forms of the imperative and

its equivalents, and thanking forms. The linguistic phenomena presented in this article are unambiguously indicative of the thesis concerning the existence of linguistic democracy in Swedish, and simultaneously they are unambiguously interpreted as courteous and polite. Both phenomena ought to be incorporated by the foreigners in both private and professional contacts. Their usage indicates a good knowledge of the language, culture, customs, and traditions of the particular society, which results in acceptance, appreciation, and proper, positive treatment from the native speakers.

Keywords: linguistic democracy, linguistic politeness, greeting formulas, parting formulas, addressative forms, thanking forms

Wacław Miodek, doktor nauk humanistycznych, germanista, hispanista, językoznawca, glottodydaktyk, pracownik Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Śląskiego. Obszarami jego badań naukowych są glottodydaktyka, socjolingwistyka oraz językoznawstwo kognitywne w aspekcie wielojęzycznym i wielokulturowym: polsko-niemiecko-szwedzko-hiszpańskim.

Wacław Miodek, Dr., Germanist, Hispanist, Glottodidaktiker, wissenschaftlicher Mitarbeiter des Institutes für Germanische Philologie der Schlesischen Universität Katowice. Seine Forschungsbereiche oszillieren um Glottodidaktik, Soziolinguistik, kognitive Sprachwissenschaft im multisprachlichen und -kulturellen Umfang: Polnisch, Deutsch, Schwedisch und Spanisch.